

HET LIBELLENJAAR 1988

De eerste libel die ik dit jaar zag was *Sympecma fusca*. Dit was de tweede keer dat ik deze soort in Nederland aantrof. Enkele jaren terug waren van deze soort op het Grootmeer te Vessem door de vakgroep aquatische oecologie van de Katholieke Universiteit van Nijmegen larven gevangen. Dit ven blijkt een van de weinig overgebleven plaatsen te zijn waar de soort zich redelijk kan handhaven. Waarschijnlijk zorgt de toevoer van kalkrijk water van een pompstation van een waterwinbedrijf voor het niet verzuren van het ven.

Op 24 april zag ik twaalf exemplaren ten oosten en ten zuiden van het ven, op zonnige plekken in het bos. Het vrij toegankelijke gebied is een ideale plaats voor wie de soort eens zouden willen leren kennen.

In het laagveengebied van de Vechtstreek was dit voorjaar het voorkomen van *Leucorrhinia rubicunda* en *L. pectoralis* opvallend. In de Molenpolder waren twee jaar geleden enkele individuen van beide soorten waargenomen, maar dit jaar werden, onder andere door Tinuk Groot, 15 en 4 exemplaren van beide respectievelijke soorten gezien. Deze aantallen doen, ondanks de matige waterkwaliteit van het gebied, voortplanting vermoeden (mogelijk het nageslacht van de zwervers (?) van twee jaar daarvoor).

In het Hol werd van beide soorten slechts een exemplaar gezien en bij de Gaasperplas alleen *Leucorrhinia rubicunda*. Deze laatste soort werd dit jaar ook op het Ijsbaantje op Terschelling waargenomen. In 1985 werden door de N.J.N. voor het eerst op de Waddeneilanden (Terschelling) zo-

wel *Leucorrhinia rubicunda* als *L. dubia* gezien.

Door Matthias Bogenschutz werden drie mannetjes van *Coenagrion hastulatum* op het Meeuwenven bij Aalst-Waalre waargenomen. Dit zijn vermoedelijk zwervers geweest, iets wat rond Eindhoven bij deze soort vaker werd gekonstateerd. Op het Nonnenven bij Winterswijk werden dit jaar slechts enkele exemplaren van deze soort gezien. Het lijkt erop dat de soort hier achteruitgaat.

Calopteryx splendens neemt in Nederland nog steeds toe. Niet alleen breidt het aantal plaatsen waar de soort wordt waargenomen zich uit, ook worden de antallen steeds groter. Een zekere verbetering van de waterkwaliteit zou hier aan ten grondslag kunnen liggen, hoewel deze soort zich ook bij een matige waterkwaliteit al redelijk lijkt te kunnen handhaven. Op de Kromme Rijn bij Bunnik werden bijvoorbeeld ongeveer vijf jaren terug de eerste exemplaren van deze soort ontdekt door prof. Th. Gadda. Dit jaar werden op dit riviertje, tussen Amelisweerd en Bunnik, 350 exemplaren geteld door Weia Reinboud.

Van *Aeschna viridis* werd een geheel nieuwe vindplaats ontdekt door Govert Jansen. In de velé sloten met Krabbescheer (*Stratiotes aloides*) ten

oosten van de Grecht, in de polder Kamerik Mijzijde ten noorden van Woerden, werden vele exemplaren gezien, rustend in de ruigtes langs de Grecht. Het unieke van deze populatie is dat de sloten in cultuurland liggen en de soort zich desondanks goed kan handhaven.

Zeer verrassend was de vangst van een exemplaar van *Onychogomphus forcipatus* door Willem Renema in juli van dit jaar en wel op de Roode beek bij Vlodrop, 30 meter over de grens met Duitsland.

De spectaculairste vangst in Nederland was denk ik echter mijn vangst op een kamp van de K.N.N.V.-Landelijke Jongeren in de Weerribben van *Sympetma braueri*. Halverwege de Bokvaart bij de Schut- en Grafkampen werd een vrouwtje van deze soort gevangen. De soort was in deze omgeving eerder door Erik Last waargenomen, evenals bij Vledder en Havelte. Al deze waarnemingen stamden uit 1982/83. De huidige vangst bewijst echter dat de soort nog niet geheel uit Nederland is verdwenen. Na intensief zoekwerk in het Vechtplassengebied moet de soort daar vrijwel zeker als uitgestorven beschouwd worden.

Marcel Wasscher, Minstraat 15bis, 3582 CA Utrecht.